

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

judecători – Nicolae Gordilă și Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate împotriva sentinței Judecătorei Cahul din 30 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 02 iulie 2013, de către părțile vătămate Echim Ecaterina, Zgherea Claudia și avocatul Elena Stănilă, în numele inculpatului

Echim Ilia Nicolai, născut la 22 mai 1960, originar și domiciliat în satul Văleni, r-nul Cahul,

1. *Examinat în prima instanță: 04.01.2013-30.04.2013*
2. *Examinat în instanța de apel: 16.05.2013-02.07.2013*
3. *Examinat în instanța de recurs: 29.10.2013-15.01.2014*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul din 30 aprilie 2013, Echim I.N. a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a), b) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Potrivit sentinței, la 21 noiembrie 2012, în jurul orei 13.30, Echim I.N. fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflîndu-se la domiciliul său din s. Văleni, r-l Cahul, urmărind scopul de a provoca suferință fizică membrilor familiei, i-a aplicat soției sale Echim Ecaterina multiple lovituri cu un scaun în regiunea capului, cauzîndu-i leziuni corporale care se califică ca vătămări corporale medii, după ce i-a aplicat și soacrei sale Zgherea Clavdia, o lovitură cu un alt scaun în regiunea capului, cauzîndu-i leziuni corporale care se califică ca vătămări corporale ușoare.

Astfel, acțiunile inculpatului Echim I.N. au fost încadrate, în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a), b) Cod penal, *violența în familie, adică, acțiunea intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra altor doi membri ai familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară și medie a integrității corporale.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Stănilă Elena, în numele inculpatului, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate, invocînd că: a recunoscut parțial vina, s-a căit sincer, s-a împăcat cu părțile vătămate, nu are antecedente penale, părțile vătămate nu au careva pretenții.

3.1 Împotriva sentinței a declarat apel și partea vătămată Echim E., care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate, invocînd identice cu cele ale avocatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 02 iulie 2013, au fost respinse apelurile declarate ca nefondate și menținută sentința fără modificări.

Instanța de apel a menționat că instanța de fond corect a stabilit și a apreciat circumstanțele cauzei și just a ajuns la concluzia de condamnare a lui Echim I.N. în baza art. 201¹ alin.(2) lit. a), b) Cod penal, conform indicilor- violența în familie, adică acțiunea

intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra altor doi membri ai familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară și medie a integrității.

Încălcări ale drepturilor procedurale ale inculpatului de către instanța de apel nu au fost depistate.

Din sensul normei prevăzute de art. 61 și 79 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a conchis că, temei pentru stabilirea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege servește existența unor circumstanțe excepționale ce micșorează considerabil dauna infracțiunii săvârșite.

Având în vedere gravitatea infracțiunii și consecințele survenite, persoana inculpatului, care anterior nu fost condamnat, ținând cont de circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei, instanța de apel nu a găsit temei pentru aplicarea în privința lui Echim I.N. o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că sentința judecătorească Cahul este legală și întemeiată, iar apelurile avocatului și a părții vătămate sunt nefondate.

5. La 16 august 2013 părțile vătămate Echim Ecaterina și Zgherea Claudia declară recurs ordinar, prin care solicită casarea parțială a hotărârilor judecătorești adoptate pe caz, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate, invocând faptul că: l-au iertat pe inculpat, inculpatul nu are antecedente penale, inculpatul este unicul întreținător ai familiei.

5.1 La 30 august 2013 avocatul Stănilă Elena, în numele inculpatului, de asemenea, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea parțială a hotărârilor judecătorești adoptate pe caz, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate, invocând faptul că instanțele nu au luat în considerație: părțile vătămate l-au iertat, soții s-au împăcat, este singurul întreținător al familiei, inculpatul nu are antecedente penale, părțile vătămate nu au careva pretenții față de inculpat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Cu referire la recursul avocatului în numele inculpatului

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 Cod de procedură penală, partea apărării este în drept să declare recurs ordinar, atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârii instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul a fost pronunțat la 02 iulie 2013 în prezența inculpatului și a avocatului său, Stănilă Elena, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 160-162), tot atunci ei au fost înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate – 25 iulie 2013 confirmat prin recipisă (f.d. 158).

La 25 iulie 2013 a fost pronunțată integral decizia motivată al Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 02 iulie 2013 și în aceeași zi participanții la proces au făcut cunoștință cu decizia în cauză, printre care și inculpatul Echim I.N. și avocatul acestuia Stoianov Ion, fapt confirmat prin semnătura acestora pe recipisă (f.d.170, 172).

La 30 august 2013 avocatul Stănilă Elena, în numele inculpatului, declară recurs împotriva hotărârilor judecătorești adoptate pe caz (f.d. 190-191).

Prin urmare, față de cele mai sus precizate, invocând doctrina și practica judiciară, Colegiul reține că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. El nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Revenind la recursul avocatului, Colegiul constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea acestuia a expirat la data de 26 august 2013.

În astfel de circumstanțe, raportînd speța dată, la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către avocat a expirat, prin urmare recursul ordinar declarat este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

Cu referire la recursul părții vătămate - Echim Ecaterina

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Analizînd conținutul recursului declarat, Colegiul constată că părțile vătămate au invocat individualizarea eronată a pedepsei de către instanța de judecată. Însă, instanța de recurs consideră că, în mod just instanța de apel a respins apelurile apărătorului și a părților vătămate, concluzionînd că la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa inculpatului, instanța de fond motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă.

Invocînd doctrina juridică, Colegiul specifică că individualizarea (personalizarea) pedepselor este operațiunea prin care pedepsele sunt adaptate la nevoile apărării sociale. Infrațiunile, chiar dacă sunt de același gen, se pot înfățișa în cele mai diverse moduri relevînd grade diferite de pericol social. De asemenea, infractorii prezintă o pericolozitate socială diferită. În cazul în care este neconcordanță și disproporție între gravitatea unei infrațiuni și pedeapsa prevăzută de lege sau între pericolozitatea infractorului și pedeapsa aplicată acestuia, scopul pedepsei nu se mai realizează, putîndu-se ajunge la rezultate contrarii acestuia. În vederea realizării funcțiilor sale, pedeapsa trebuie să fie adaptată la nevoile de îndreptare ale infractorului, cu luarea în considerare a gravității infrațiunii săvîrșite.

Individualizarea pedepsei este o condiție pentru realizarea scopului pedepsei. Astfel, dacă se aplică unui infractor o pedeapsă prea severă față de nevoile sale de îndreptare, acesta va reacționa în sens negativ, iar dacă se aplică o pedeapsă prea blândă unui infractor periculos, el va fi implicit încurajat să comită și alte fapte în viitor. Personalizarea pedepselor nu se află în opoziție cu promptitudinea aplicării acestora, ci, dimpotrivă, cele două idei se completează reciproc, în sensul că aplicarea promptă a unor pedepse corect individualizate constituie premisa că scopul acestora va fi atins.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, în opinia instanței de recurs, instanța de apel corect a subliniat consecințele acțiunilor infracționale ale lui, or în rezultatul agresiiei fizice din partea inculpatului, lui Echim E. i-a fost cauzată contuzie cerebrală în focar temporal de stînga cu *hemipareza pe partea stingă a corpului* (paralizie) (f.d.15).

Colegiul menționează că instanța de apel corect a evidențiat faptul că avînd în vedere gravitatea infracțiunii și consecințele survenite, persoana inculpatului, care anterior nu fost condamnat, ținînd cont de circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei, instanța de apel nu a găsit temei pentru aplicarea în privința lui Echim I.N. pedepsei sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă.

Colegiul constată că, pedeapsa astfel cum a fost individualizată de instanța de fond și de apel, răspunde atît principiului proporționalității, cît și scopului prevăzut în art. 61 Cod penal, și se apreciază că este dozată corespunzător atît cuantumul, cît și modalitatea de executare a pedepselor aplicate.

Sub acest aspect, instanța de recurs apreciază că, față de natura și gravitatea faptei comise, a circumstanțelor reale de săvîrșire a acesteia și a celor personale ale inculpatului, pedeapsa stabilită de către instanța de fond și de apel este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la reeducarea lui, la formarea unei atitudini corespunzătoare a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

În atare situație, Colegiul stabilește că pedeapsa aplicată inculpatului este legală, întemeiată, corectă și echitabilă.

Deși, recurenții în recursul declarat nu au indicat nici un temei de casare prevăzut la art. 427 Cod de procedură penală, însă analizînd textul recursului, Colegiul întrevide temeiul prevăzut în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, conform căruia, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală la care se face referință, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa inculpatului fiind aplicată de către instanța de fond și menținută de către instanța de apel în limitele legii, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul părții vătămate Zgherea Claudia, Colegiul menționează că, potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Din aceste considerente, Colegiul penal statuează că, partea vătămată Zgherea C., nu este în drept de a contesta cu recurs ordinar sentința, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, deoarece nu a utilizat calea de atac apelul.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 30 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 02 iulie 2013, de către avocatul Elena Stănilă, în numele inculpatului *Echim Ilia Nicolai*, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind declarat peste termen, și de către părțile vătămate Echim Ecaterina, Zgherea Claudia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 ianuarie 2014.

Președinte:	(semnătură)	Petru Ursache
Judecători:	(semnătură)	Nicolae Gordilă
	(semnătură)	Vladimir Timofti

Copia corespunde originalului

Judecător:

Nicolae Gordilă